

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 marca 2017 r.

Pozycja 60

POSTANOWIENIE z dnia 7 lutego 2017 r. Sygn. akt Ts 45/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

- 1) art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155, ze zm.) w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, ze zm.) oraz § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.) z art. 20, art. 22 i art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.) z art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.) z art. 20 i art. 22 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W sporządzonej przez adwokatów skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 12 lipca 2016 r. (data nadania), Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zarzuciła niezgodność: po pierwsze – art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy

kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155, ze zm.; dalej: u.c.p.k.) w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, ze zm.; dalej: k.p.) oraz § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.; dalej: rozporządzenie z 2002 r.) z art. 20, art. 22 i art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji; po drugie – § 9 ust. 4 rozporządzenia z 2002 r. z art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji; po trzecie – § 9 ust. 4 rozporządzenia z 2002 r. z art. 20 i art. 22 w związku z art. 2 Konstytucji.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym:

2.1. Wyrokiem z marca 2015 r. Sąd Rejonowy w G.: w punkcie 1 lit. a-e sentencji zasądził od skarżącej na rzecz jej byłego pracownika (zatrudnionego na stanowisku kierowcy) kwoty wraz z ustawowymi odsetkami z tytułu niewypłaconego ryczału za nocleg podczas zagranicznej podróży służbowej; w punkcie 2 sentencji oddalił powództwo przeciw skarżącej w pozostałym zakresie.

2.2. Wyrokiem z listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w G. wskutek apelacji skarżącej zmienił częściowo orzeczenie sądu pierwszej instancji w ten sposób, że obniżył zasądzone w punkcie 1 lit. d i e kwoty (punkt 1 sentencji) oraz oddalił apelację w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji).

3. Zdaniem skarżącej niezgodność art. 21a u.c.p.k. w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 k.p. oraz § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia z 2002 r. z art. 20, art. 22 i art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji wynikać ma z „przyznania [przez zaskarżone przepisy] kierowcy zatrudnionemu w transporcie międzynarodowym od pracodawcy (...) zwrotu kosztów za nocleg podczas zagranicznej podróży służbowej w formie ryczału w wysokości 25% limitu określonego dla pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej w załączniku do (...) [rozporządzenia z 2002 r.], pomimo określenia przez pracodawcę (...) w obowiązującym Regulaminie Wynagradzania odmiennych warunków wypłacania należności z tytułu podróży służbowej, zgodnych z art. 77⁵ § 4 k.p.”.

Niekonstytucyjność § 9 ust. 2 rozporządzenia z 2002 r. skarżąca uzasadnia tym, że zaskarżony przepis „stanowi podstawę przyznania kierowcy zatrudnionemu w transporcie międzynarodowym od pracodawcy (...) zwrotu kosztów za noclegi w podróży służbowej w formie ryczału w sytuacji, gdy faktycznie nie poniósł on żadnych kosztów noclegu”, zaś § 9 ust. 4 tego rozporządzenia tym, że „stanowi [on] podstawę zwolnienia pracodawcy z obowiązku wypłaty świadczeń, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 (...) [rozporządzenia z 2002 r.] (zwrot kosztów noclegu) w razie zapewnienia pracownikowi »bezpłatnego noclegu«, nie precyzując jednocześnie kryteriów uznania zapewnionego nocnego odpoczynku za »bezpłatny nocleg«”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W dniu 3 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK). Zgodnie zaś z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym

tucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074; dalej: przepisy wprowadzające) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy o TK stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał Konstytucyjny bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom, a także czy w sprawie występują przesłanki, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o TK.

3. Konstytucyjność zakwestionowanych w analizowanej skardze konstytucyjnej przepisów była już przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego, który w punkcie 2 wyroku z 24 listopada 2016 r. w sprawie K 11/15 (OTK ZU nr A/2015, poz. 93) orzekł, że art. 21a u.c.p.k. w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 k.p. w związku z § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia z 2002 r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Sentencja tego wyroku została ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 29 grudnia 2016 r. pod poz. 2206.

3.1. Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK Trybunał umarza na posiedzeniu niejawnym postępowanie, jeżeli wydanie orzeczenia jest zbędne. Taki stan rzeczy ma niewątpliwie miejsce, gdy zaskarżony przepis prawny był już przedmiotem kontroli jego zgodności z Konstytucją w innej sprawie (zob. np. postanowienia TK z: 3 października 2001 r., SK 3/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 218; 25 listopada 2002 r., SK 30/01, OTK ZU nr 6/A/2002, poz. 88 oraz 26 marca 2002 r., P 3/02, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 22). Trybunał Konstytucyjny stoi przy tym na stanowisku, że konieczność uwzględniania określonej w ustawie o TK przesłanki zbędności wydania orzeczenia uwidacznia się na każdym etapie postępowania inicjowanego skargą, czyli również w ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej, o której mowa w art. 61 ustawy o TK (zob. np. postanowienia TK z: 3 września 2007 r., Ts 94/06, OTK ZU nr 2/B/2009, poz. 75; 21 stycznia 2009 r., Ts 356/08, OTK ZU 2/B/2009, poz. 146; 31 stycznia 2011 r., Ts 133/10, OTK ZU nr 1/B/2012, poz. 79 oraz 26 listopada 2013 r., Ts 246/12, OTK ZU nr 2/B/2012, poz. 126 – wydane na gruncie art. 36 w związku z art. 49 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.).

3.2. Orzeczona w wyroku w sprawie K 11/15 niekonstytucyjność art. 21a u.c.p.k. w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 k.p. w związku z § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia z 2002 r. oznacza, że w niniejszej sprawie zachodzi negatywna przesłanka procesowa: po pierwsze – w zakresie badania zgodności zakwestionowanych przez skarżącą przepisów z art. 2 Konstytucji – ze względu na zasadę *ne bis in idem*, a po drugie – w zakresie badania zgodności zakwestionowanych przepisów z pozostałymi wzorcami kontroli – ze względu na zbędność wydania orzeczenia. Skutkiem powołanego wyroku Trybunału z 24 listopada 2016 r. jest bowiem stwierdzenie niekonstytucyjności uczynionych przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie regulacji w zakresie dotyczącym czasu pracy kierowców w transporcie międzynarodowym, co z kolei umożliwia skarżącej złożenie skargi o wznowienie postępowania w trybie art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.).

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK w związku z art. 9 ust. 1 przepisów wprowadzających – odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.